

Unge uden ungdoms- uddannelse på højskole

Eksempler på uddannelsesforløb og kommunal finansiering

Højskolerne

Kære UU, kommune og højskole

I denne folder er der samlet eksempler på, hvordan man på forskellige måder og med forskellige bevæggrunde i 4 kommuner har valgt at afsætte midler til et højskoleophold for unge uden ungdomsuddannelse. De succesrige eksempler indledes med en beskrivelse af, hvordan et højskoleophold kan finansieres. I folderen er der også eksempler på henholdsvis en kombinationselev og en mentorelev.

Folderen er tænkt som et inspirationshæfte til, hvordan unge uden ungdomsuddannelse – der af UU-vejleder vurderes til at kunne få gavn af det – kan få mulighed for et højskoleophold.

Vi håber, at folderen vil bidrage til inspiration hos jer og jeres samarbejdspartnere.

Med venlig hilsen
Folkehøjskolernes Forening i Danmark

En motiverende og forebyggende indsats for de 16-25 årige

Unge under 18 år er omfattet af ungepakke 2.

Unge over 17½ år kan iht. vejledningsbekendtgørelsens § 15 ansøge om at få et højskoleophold med mentorstøtte.

Højskolerne har særlige tilbud til unge mellem 16 og 25 år uden ungdomsuddannelse, hvor der sættes fokus på den enkelte unge og de færdigheder, der skal styrkes for at forberede den unge til videre uddannelse eller til at genoptage et afbrudt forløb. Eleven vil kunne få tilknyttet fast vejleder/mentor.

De unge vil kunne profitere af højskolens særlige læringsrum og kostskoleformen, og ikke mindst er de sammen med andre unge, der er på vej videre i uddannelsessystemet. Et højskoleophold som indledning og overgang til en ungdomsuddannelse kan give de unge sociale, personlige og faglige kompetencer, som er nødvendige for at gennemføre en uddannelse.

Finansiering

Der findes flere forskellige tilskudsordninger til et højskoleophold. Hvis eleven er kombinationselev, udløses der et tilskud fra kombinationspuljen til højskolen, når et højskoleophold er en del af den unges uddannelsesplan. Hvis eleven er mentorelev, udløses der også et tilskud til højskolen. Eleven kan godt være både mentorelev og kombinationselev. Du kan læse mere om disse ordninger bagerst i folderen. Tilskuddet skal som udgangspunkt bruges til øget vejledning, særlig tilrettelagt undervisning mm. Højskolen kan dog i særlige tilfælde efter konkret vurdering nedsætte elevens egenbetaling.

Højskolelovens § 29a siger, at "en kommunalbestyrelse kan yde tilskud til nedsættelse af en elevs egenbetaling". Den kommunale støtte kan omfatte helt eller delvis tilskud til elevens egenbetaling. På de følgende sider er der eksempler på, hvordan fire kommuner med hjemmel i Højskolelovens § 29a har afsat midler til unge uden ungdomsuddannelse. Ingen af de unge modtager kontanthjælp eller lignende, og de er således ikke omfattet af betalingsloven. Derved udløser eleverne almindeligt statstilskud. Det skal i denne sammenhæng bemærkes, at en ung godt kan frasige sig kontanthjælp og dermed ikke længere være omfattet af betalingsloven. Den kommunale støtte til egenbetalingen kan ikke omfatte lommepenge, hjemtransport og lignende.

Som det fremgår af de 4 eksempler på de kommende sider, er der flere forskellige muligheder og bevæggrunde for, hvordan kommunerne afsætter midler til højskoleophold. Der vil typisk for kommunerne i eksemplerne være en restfinansiering på 500-1.000 kr. pr. uge. Et langt forløb på 20 uger koster således kommunen ca. 10-20.000 kr. Hvis den unge havde været under betalingsloven ville det tilsvarende beløb alene for højskoleopholdet have udgjort ca. 100.000 kr.

UU Randers:

- har mange værktøjer til at få de unge i gang med en uddannelse. Højskolen er et af dem.

Arbejdsmarkedsudvalget i Randers Kommune har i 2012 med baggrund i en forsøgsordning (2008 – 2010) vurderet, at man med fordel kan oprette en pulje til finansiering af støtte til højskoleophold for udsatte unge over 18 år. Baggrunden for forsøgsordningen var, at Arbejdsmarkedsudvalget ønskede at afsætte midler til en forebyggende indsats i forhold til at undgå, at unge kommer på kontanthjælp, og et højskoleophold viste sig som en god mulighed for at give udsatte unge troen på, at de kunne komme i gang med en uddannelse.

Det er ikke kun de faglige forudsætninger, der skal være i orden for at gennemføre en uddannelse, og derfor har det været nødvendigt at udvide viften af muligheder, som UU i Randers har haft af forberedende og afklarende forløb.

Et højskoleophold anvendt som en forebyggende foranstaltning for unge, der er kommet ind i en uddannelsesmæssig blindgyde, er en rigtig god mulighed for den unge til at komme væk fra byen i en periode og få chancen for at få nye kammerater og tilegne sig andre og positive sociale omgangsformer.

“ Annette Holm, UU-vejleder i Randers

Højskolernes unikke muligheder for at arbejde med sociale relationer og forskellig faglighed kan udfordre den unge – med større selvværd og selvindsigt som resultat. Desuden kan mødet med andre – meget forskellige unge – inspirere til at opdage nye uddannelsesveje.

UU Randers har i perioden 2008-2010 ydet støtte til 36 unges højskoleophold. Af disse unge er 31 nu (januar 2012) i gang med uddannelse eller andre uddannelsesforberedende aktiviteter. I 2012 har Randers Kommune afsat en pulje på 300.000 kr. til finansiering af højskoleophold for udsatte unge over 18 år.

UU Skive:

- bruger højskoleforløb som element i indsatsen for ungdomsuddannelse til alle.

I Skive Kommune er alle uddannelsesinstitutioner samlet i "Skive-modellen", som er et netværk, der arbejder sammen om at få alle Skives unge til at tage en ungdomsuddannelse. Det viste sig dog, at samarbejdet mellem de lokale aktører ikke formåede at få alle unge med på uddannelsesvognen. UU Skive ansøgte derfor Det Lokale Beskæftigelses Råd (LBR) om midler til i en forsøgsperiode at tilbyde højskole til den gruppe unge, som de lokale tilbud ikke kunne rumme. LBR-midlerne har gjort, at UU Skive gennem de sidste 1½ år har haft 22 unge på højskole. Alle de unge var af UU forud for højskoleopholdet vurderet til at være i risikogruppen for ikke at få en ungdomsuddannelse og med stor risiko for heller ikke at få foden inden for på arbejdsmarkedet.

Af de 22 ophold, kommunen har bevilliget, er langt de fleste godt på vej videre i uddannelsessystemet.

“ Bente Overgaard, UU-vejleder i Skive

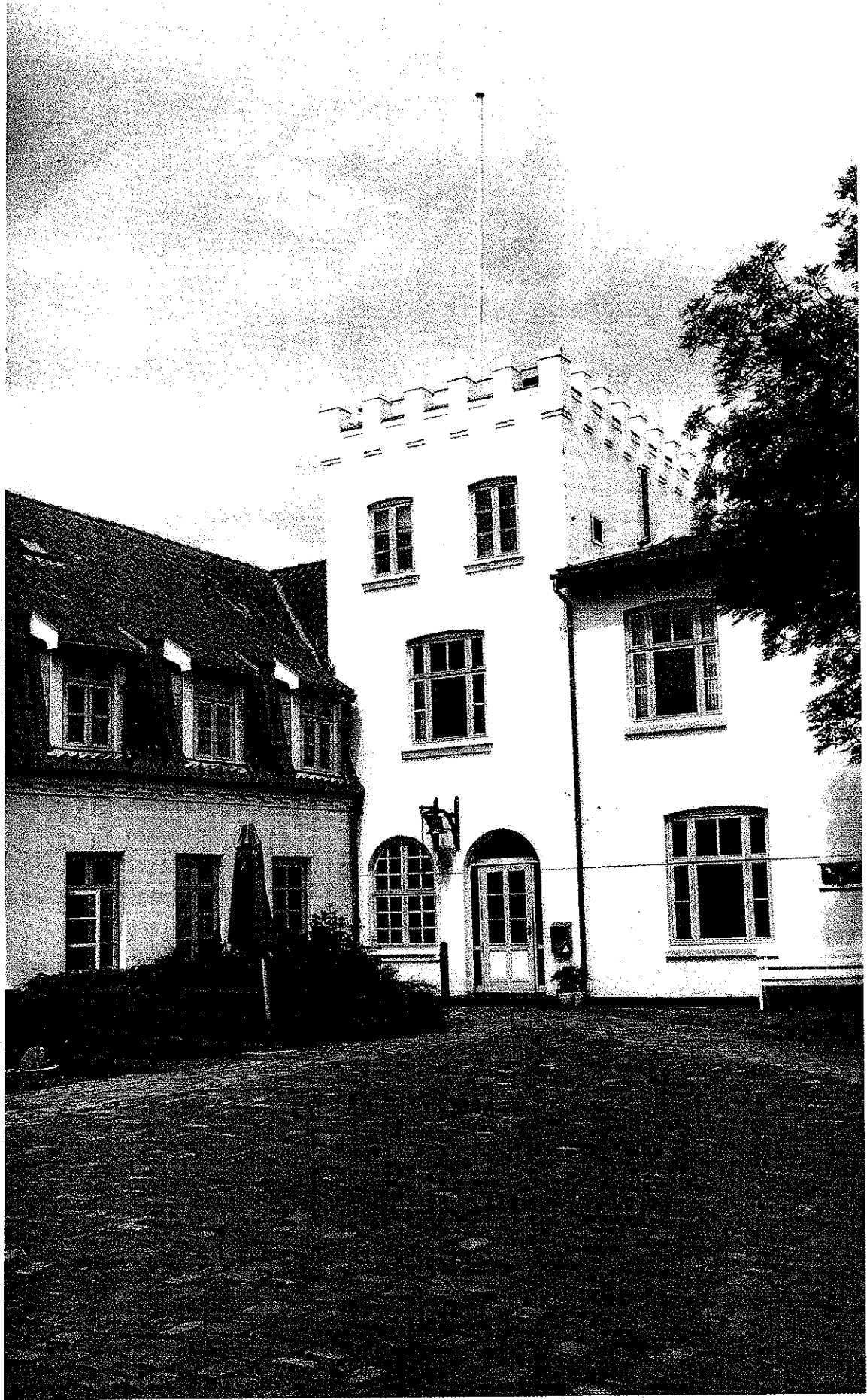
Selv om alle de unge har haft mange problemer med i bagagen, er næsten alle efter endt højskoleophold gået i gang med en uddannelse.

LBR-projektet er netop blevet evalueret, og Jobcenter, Socialafdeling, UU Skive og Familieafdelingen har i fællesskab besluttet at finde midler til en uddannelsespulje, som bl.a. kan give tilskud til højskoleophold.

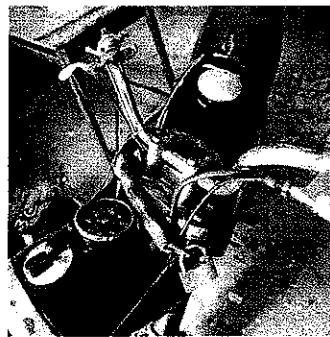
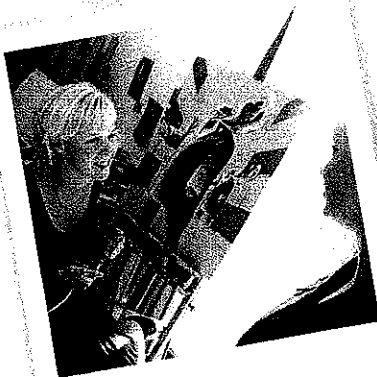
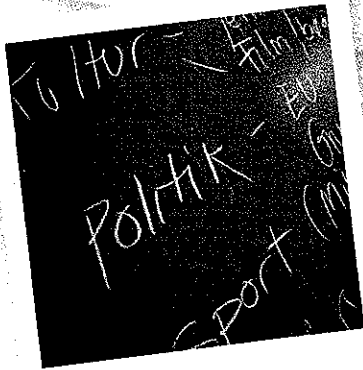
“ Henry Hansen, leder af UU Skive

Med LBR-projektet lykkedes det at vise de forskellige kommunale afdelinger, at højskoleophold ofte er en effektiv vej til at gøre flere unge klar til uddannelse.

UU Skive har i perioden 2010-11 haft 22 elever på højskole. Hovedparten er efter højskoleopholdet kommet godt videre. Som UU-vejleder Bente Overgaard siger "Højskolerne er dygtige til at udvikle de sociale og personlige kompetencer hos de unge, og det har gjort, at de unge på højskolen er blevet motiveret og klædt på til at begynde på en uddannelse".

Arbejdsmarkedsområdet i Hjørring Kommune:

- har valgt at tilbyde højskoleophold til unge for at gøre dem uddannelsesparate.

Arbejdsmarkedsområdet i Hjørring Kommune prøver som noget nyt at tilbyde et højskoleophold til udvalgte unge, som vurderes at kunne profitere af det, og som har behov for en særlig indsats med målet, at de kan blive uddannelsesparate. Tankerne bag ordningen tager afsæt i ønsket om at arbejde forebyggende i forhold til at få unge videre i uddannelsessystemet, job og i livet. Målgruppen er unge 17½ -25-årige, der ikke har færdiggjort en ungdomsuddannelse. De er uafklarede om fremtidige uddannelses- eller jobvalg, og mulighederne for at vejlede til et eksisterende tilbud eller uddannelse er udtømt. Ofte er det unge, der af en eller anden grund har behov for at komme væk hjemmefra, eller unge med svage sociale relationer til andre unge og voksne.

“ **Christina Brun Paulsen, koordinator i Ungesekretariatet**
På højskolen får de unge mulighed for at finde troen på sig selv og egne evner samt udfordre dem i samvær med andre og i trygge rammer. Dannelsesaspektet i uddannelsesperspektivet kommer i fokus, og opbyggelse af selvværd og selvtilid gør, at de unge får mere mod og tro på uddannelse.

Forsøget med tilskud til elevernes egenbetaling startede i 2011 og har vist sig at være en succes, da de fleste unge, der blev tilbudt et ophold på højskole, efterfølgende er kommet videre i uddannelse. Det er på den baggrund blevet besluttet, at ordningen videreføres to år til ultimo 2013 med henblik på yderligere erfaringsopsamling.

“ **Kim Jakobsen, afdelingsleder på Jobcenter Hjørring**
Indtil videre har det været en fornuftig investering for kommunen og ikke mindst for den unge, da det har vist sig, at flere end forventet er blevet motiveret til at komme videre i livet med uddannelse.

UU Center Syd i samarbejde med Hvidovre Kommunes Jobcenter:

- tilbyder med succes højskoleophold til unge.

Som led i et samarbejde mellem Jobcenter Hvidovre og UU Syd har der i efteråret været 8 elever på højskole som en forebyggende indsats. Alle de unge var af UU vurderet til at have svært ved at få fodfæste på en ungdomsuddannelse på grund af personlige og sociale udfordringer. Indsatsen har i forsøgsperioden været finansieret af midler fra Det Lokale Beskæftigelses Råd. Over al forventning er det lykkedes at få de unge i uddannelse efter højskoleopholdet, og vejlederne i Jobcenteret er fulde af forundring.

“ **Alice Jakobsen, jobkonsulent i Hvidovre**
Det er gået over al forventning. Vi har ikke set en eneste af dem siden.

“ **Annette Menkes, UU-vejleder i Hvidovre**
Det gode for denne gruppe er, at højskolen er rummelig og uden eksamen. Flere af dem har lidt knæk i folkeskolen og prøvet kræfter med uddannelser, som er gået lidt skidt. På højskolen har de fået styrket det personlige og sociale og er blevet klar til at påbegynde en uddannelse.

Et samarbejde mellem UU Syd og Hvidovre Kommunes Jobcenter har givet 8 unge mulighed for et højskoleophold. De 7 er efterfølgende i gang med en ungdomsuddannelse. "Det har været en stor styrke, at de unge mod forventning har været glade for i en periode at flytte til en anden del af landet for at gå på højskole, da det har modnet dem og givet dem tro på sig selv og tro på uddannelse", siger Gitte Høgh, afdelingsleder, Jobcenter Hvidovre.

Tilbud 1 - Kombinationsprojekt

Kombinationsprojektet er et samarbejde mellem højskoler og erhvervsuddannelser om en forebyggende og motiverende indsats for unge mellem 16 og 25 år, der potentielt kan blive restgruppen i uddannelsessystemet. På højskolen arbejdes der med den unges sociale, personlige og faglige kompetencer. Projektet er et tæt samarbejde mellem 20 højskoler, erhvervsskoler, UU, m.fl. Læs mere www.ffd.dk/kombi.

EKSEMPEL

Kombinationselev: Line, 18 år, butiksassistent

Line er ved at tabe modet i forhold til at skulle tage en ungdomsuddannelse. Hun har i to omgange prøvet at færdiggøre det merkantile grundforløb, men hun er begge gange blevet slået ud af dårlige læsefærdigheder og store problemer i hjemmet. Hun har desuden ikke rigtig nogen, hun kan tale med om sine problemer. Line beslutter at droppe uddannelsen og komme på kontanthjælp. Lines UU-vejleder taler med Line, og sammen finder de ud af, at Line skal på højskole - dels for at arbejde med sine boglige færdigheder og dels for at komme væk hjemmefra og møde nye mennesker og igen få tro på tingene. UU-vejlederen bevilger Line 14.000 kr. til et 19 ugers forløb.

Førløb	Højskole m ordblindeundervisning	HG Grundforløb	Uddannelsesaftale Salgsassistent
Varighed	19 uger	2 år	2 år

Tilbud 2 - Mentorordning

Unge uden ungdomsuddannelse mellem 17½ og 25 år, der er i risiko for aldrig at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse, kan – som led i en uddannelsesplan udarbejdet i samarbejde med UU - tilbydes at deltage i et afklarende og udviklende højskoleforløb med mentor med henblik på overgang til en kompetencegivende ungdomsuddannelse. Læs mere www.ffd.dk/mentor.

EKSEMPEL

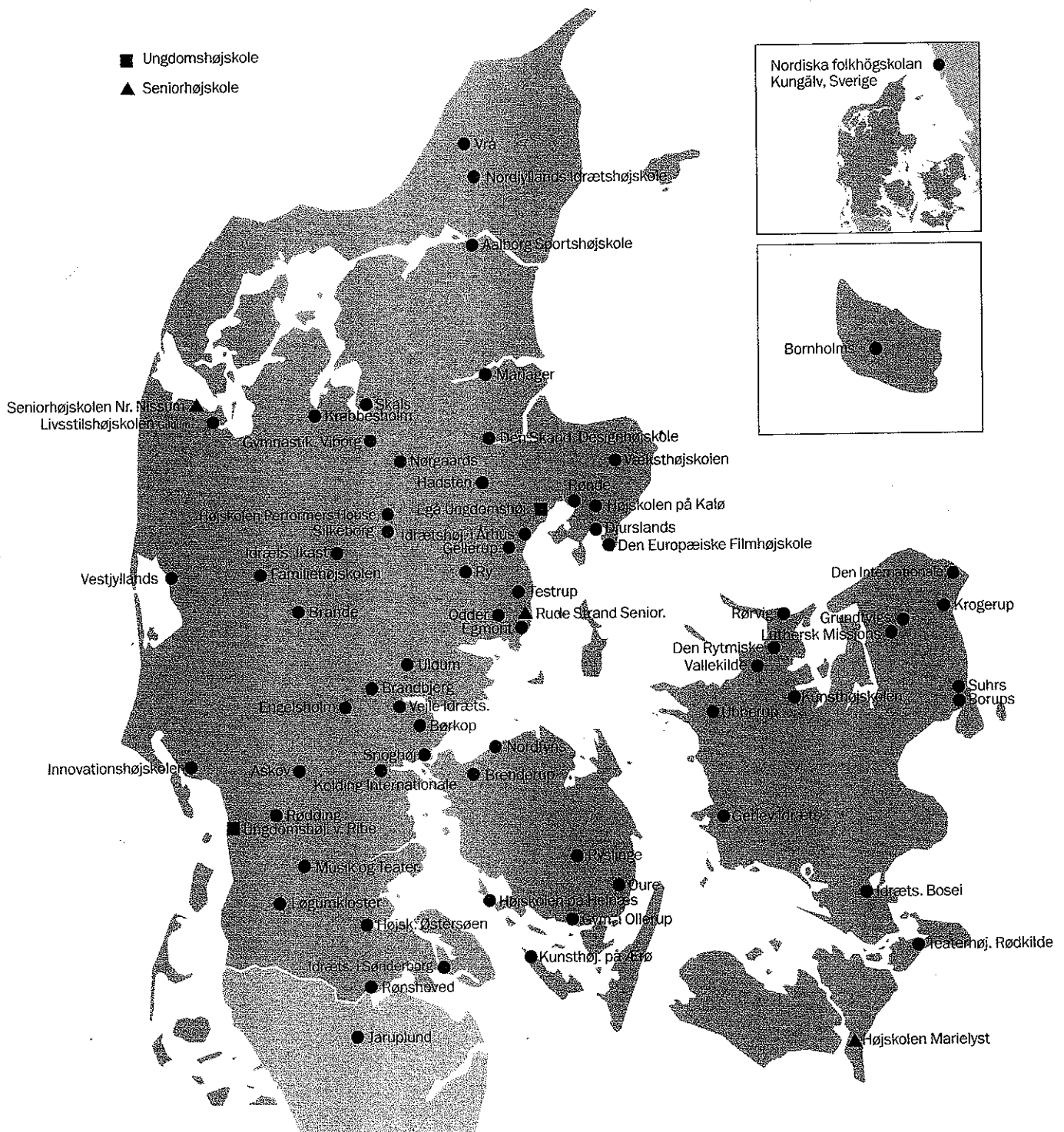
Mentorelev: Martin 19 år

Martin har svært ved at finde ud af, hvad han vil. Han har været i gang med både STX, EUD og HF, men er hver gang stoppet grundet uoverensstemmelser med lærere og højt fravær. Han er nu nået til et punkt, hvor han ikke orker at skulle lide endnu et nederlag ved igen at stoppe med en uddannelse. Hovedet fejler ikke noget, men han er alligevel i risiko for aldrig at få en ungdomsuddannelse, da de mange uddannelsesforsøg har givet lavt selvværd, og miljøet, som Martin færdes i, ikke understøtter uddannelsesvejen. Martin taler med sin UU-vejleder, og i samtalen bliver det klart, at han har svært ved at indgå i forpligtende sociale sammenhænge. Sammen med UU-vejlederen beslutter Martin sig for at søge Jobcenteret om penge til egenbetalingen til et højskoleophold. Jobcenteret bevilger, med hjemmel i Højskolelovens § 29a, 19.000 kr. til et 21 ugers forløb.

Forløb	Højskole	HF
Værighed	21 uger	2 år

www.hojskolerne.dk

Ny højskole-APP
Katalog, kurser og meget mere
til Android, iPhone og iPad

Højskolerne

■ Det du ikke lærer andre steder
HØJSKOLERNE

Folkehøjskolernes Forening i Danmark
Højskolernes Hus - Nytorv 7
1450 København K

Tlf. 3336 4040
E-mail: kontor@ffd.dk
www.hojskolerne.dk
www.ffd.dk/betalingslov
www.ffd.dk/kombi

Projektleder:
Jakob Hvenegaard Andersen, FFD
Tlf.: 3336 4266
Mobil: 4022 8725
Email: jha@ffd.dk

Projektmedarbejder:
Karin Junkov, FFD
Tlf.: 3336 4043
Email: kj@ffd.dk

Udgivet af: Folkehøjskolernes
Forening i Danmark, 2012
Foto: Ulrik Jantzen
Layout: Katrine Dahlerup
Tryk: Dystan / 2. oplag / Oplag: 2000